

O podważaniu norm¹

Komentarz do AKW

W 52. numerze „PAUzy” profesor Andrzej Kajetan Wróblewski, czasem nazywany „AKW” przez swoich admiratorów, zestawiał dwa określenia pojęcia kultury: prof. Suchodolskiego z r. 1964 i prof. Szackiego z r. 2003. Określenie prof. Szackiego stanowi oczywisty regres w stosunku do określenia prof. Suchodolskiego.

Chciałbym zwrócić uwagę na rozumienie pojęcia kultury, które Stanisław Brzozowski zawarł w swojej *Legendzie Młodej Polski*² – książce – jak rozumiem – drogiej sercom humanistów. Według Brzozowskiego, kultura to podstawowy oręż ludzkości w walce o biologiczne przetrwanie. O swoich współczesnych Brzozowski napisał:

Świat historyczny, w którym żyjemy, świat pracy i walki stworzył wszystko co istnieje dzisiaj jako kultura; my chcemy brać udział w rezultatach i wyzbywamy się warunków, z którymi ściśle rezultaty te są złączone.

Uważam, że diagnoza ta jest po dziś dzień aktualna i doskonale oddaje stan ducha bardzo wielu współczesnych

artystów i tzw. intelektualistów, m.in. niektórych uczestników Kongresu Kultury Polskiej. Nauki przyrodnicze, z samej swojej natury, stale rozwijają arsenał środków koniecznych dla biologicznego przetrwania, przetrwania, które wcale nie jest dane nam z góry, chociażby ze względu na możliwe wyczerpanie się źródeł energii.

Zadajmy sobie następujące pytanie: czy ulubiona rozrywka wielu współczesnych artystów, jaką jest podważanie tradycyjnych norm moralnych i estetycznych, wzbogaca nasz arsenał środków walki o przetrwanie, czy też raczej go zubaża? Jest dla mnie oczywiste, że zubaża, a tym samym naraża nas wszystkich na niebezpieczeństwo. Normy te utworzyli ludzie, o których wiemy z całą pewnością, że przeżyli w nas, jako swoich potomkach. Czy natomiast my przeżyjemy w naszych potomkach następne dwa tysiące lat?

Jako przyrodnik widzę doskonale, że w tej sprawie nie można mieć pewności.

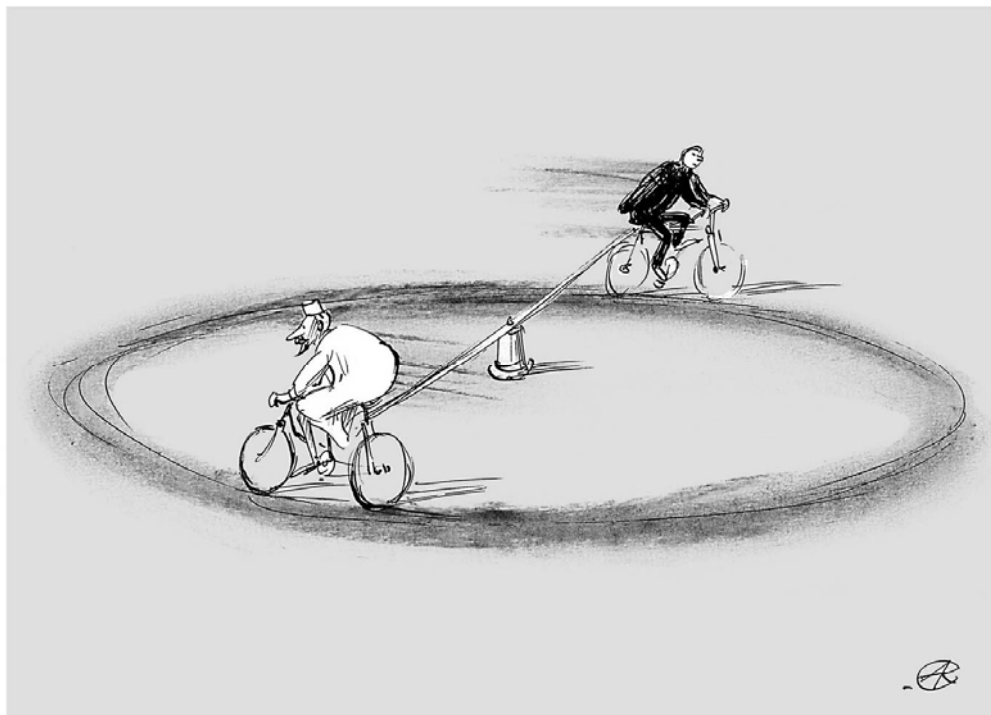
ANDRZEJ STARUSZKIEWICZ

¹ Tytuł pochodzi od redakcji.

² Stanisław Brzozowski, *Legenda Młodej Polski*, nakładem Księgarni Polskiej Bernarda Połonieckiego, Lwów 1910, str. 6; także reprint przez Wydawnictwo Literackie, Kraków–Wrocław, 1983, str. 6.

zaPAU

Adam Korpak
Zbliżenia kulturowe

PAUza Akademicka – Tygodnik Polskiej Akademii Umiejętności i środowiska naukowego. Rada Redakcyjna: Magdalena Bajer, Andrzej Białas, Aleksander Koj, Stanisław Rodziński, Adam Strzałkowski, Andrzej Szczeklik, Piotr Sztompka, Jerzy Vetulani, Jerzy Wyrozumski, Franciszek Ziejka. Redakcja: Marian Nowy – red. naczelny (marian.nowy@gmail.com), Andrzej Kobos – z-ca red. naczelnego (andrew.kobos@gmail.com), Witold Brzoskowski – fotoskład, Anna Michalewicz – dyrektor administracyjny.

Adres dla korespondencji: Polska Akademia Umiejętności, 31-016 Kraków, ul. Sławkowska 17, www.pauza.krakow.pl, pauza@pau.krakow.pl
Oczekujemy na artykuły do 5 000 znaków (ze spacjami) i ilustracje w formacie JPEG o rozdzielczości 300 dpi. Redakcja zastrzega sobie prawo skracania artykułów i korespondencji oraz zaopatrywania ich własnymi tytułami. Artykułów niezamówionych redakcja nie zwraca.

Bezpłatną elektroniczną prenumeratę/subskrypcję PAUzy Akademickiej można zamówić wysyłając e-mail na adres: pauza@pau.krakow.pl